

Déli Hírlap

22

székhely és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe
10. Telefon: 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252,
éjszakai 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
nyarazáson 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában
100 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhöz kézbesítve
havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre
600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei,
félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / PÉNTEK / AUGUSZTUS 24

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 197. SZAM

Támadás

adás, után éri a romániai kisebbségi magyar sajtót egyes sovinszta-
resteri lapok részéről. Ebben a
váltatásban a Curentul vezet, amire
ajnos — nem egy ízben volt alkal-
munk rámutatni. Ujabbban bizonyos
szerepléssel folytatja ezt a harcot
ig mulik el nap, hogy kisebbségi
zményeket és ezzel kapcsolatban a
bbségi sajtót ne venné tollhegyre.
nőbb számában erkölcselennek
adja a romániai magyar sajtót.

gy miért? Fáj neki, hogy a magyar
sok fülebe állandóan kisebbségi
miadokat harsognak és — szerinte
ben megfedekeznek arról, hogy
gyarországon milyen a német ki-
bségek helyzete. Elhíheti nekünk
Curentul, hogy ezeket a fájdalma-
mi érezzük legjobban. Nekünk fáj

hogy iskoláink nyilvánossági id-
ak elismerése még ma is politikai
tszen- melyek szélességétől függ.
r gyerekek az elemi ismerete-
sem szerezhették meg anyanye-
m, a magyar telepesek ügye még
is elintézetlen, az agrárreform

utáni magyar gazdavereink
Obsták kénye-kedvének vannak ki-
gáltatva, kulturális, nemzeti és
lasági végváraink egymásután döl-
romba és tehetetlenül vagyunk
ytelenek nézni ezt a pusztulást. És
csak sirnunk sem szabad? Ne fáj-
a sovinsztáknak könnyeink árja,
emberietlen törekvéseik diadalát

ti ez. És ne fájjon nekik a ma-
rországi németek sorsa, szívesen
élnének velük. Nézzen szét egy
s idehaza a Curentul és elég jogos
bségi panaszról írhat. De nem ír-
gat. Hallgat ezekről és vádasko-
hogy másra terelje a figyelmet.
rközesi alap nélkül valónak mond-
magyar sajtót. Mert hangot mer
népe fájdalmának. És hipokrita,

k szemforgatással mondja, hogy
gyar sajtót nem is érdeklik őszin-
a kisebbségi jogok. És ezzel szem-
itt van ő, a dicső, aki pontos sta-
ikai adatokat vezet arról, hogy Ma-
rországon hányszor volt verekedés
ólagos magyar és állítólagos né-
diákok között, de ezzel szemben
edkezik a nagyváradi események-
tudja, hogy hány sváb él Magyar-
igon, de ezzel szemben neki a
miniai magyarok zsidók; nagy-
i értesülései vannak a magyar-
gi magyar-német párhuzamos
ásról, de fogalma sincs arról,

Romániában hány kisebbségi
át zártak be; felsorolja, hogy egy-
elkoboztak egy magyarországi
et lapot, de a romániai kisebbségi

lapok cenzurablakain át nem látja a
sajtó séreelmét; statisztikusa nyilván
tartja, hogy egy volt képviselőt Ma-
gyarországon bíróság elé állítottak
nemzetgyalázás miatt, de arról nincs
nyilvántartása, hogy hány kisebbségi
ujságíró állt rövid idő alatt súlyos
vádakkal terhelt a romániai bírósá-
gok előtt; azt is tudja, hogy egyik
magyarországi professzor sürgette az
ottani németek magyarultudását, de
nem akar tudni arról, hogy hány
tisztviselőt bocsátottak el nálunk,

mert nem tudták elég gyorsan elsa-
játítani az állam nyelvét. És más
országok kisebbségeinek elnemzetlen-
téséről mer beszélni az a lap, mely
cikksorozatban száll sikra a székelyek
románilázalása érdekében. A román-
ságnak követeli a székelyeket, akiknek
magyarsága az évszázadok ezernyi vő-
harán keresztül tisztábban és sértet-
lenebbül maradt meg, mint nagyon
sok román államférfiúi és történelmi
esalád románsága eredetileg volt,
mert bebizonyítható, hogy származá-

suk görög, bulgár vagy éppenséggel
német. Hát ne ilyen érvekkel hada-
kozzék a Curentul, mert ezekbe az
igazságokba beletörök a bicskaja. Né-
zen egy kicsit szét a saját házuk tá-
ján és elég söpörnivaló fog akadni. A
hazafiasság nem a sovinszmusban kul-
minál. A jó politika nem abban áll,
hogy román, vagy magyar, vagy
botokud, hanem abban, hogy jó. És
ne beszéljen hipokrizisről. A hipokri-
zis evangéliumát nap-nap után ők ol-
vassák közönségük fejére.

A szegény kulik sorsa

A leépítés szomorú áldozatai — A konjunk- tura nagyjainak aránytalan jövedelme és az elbocsátások

Temesvár, aug. 23.

Hónapok óta állandóan hallani
jobbról és balról is a panaszt a nyo-
masztó gazdasági helyzetről, a pénz-
telenség, üzlettelenség és még egy né-
hány ilyen »telenség«-ről.

Hónapok óta mindig nagyobb és
nagyobb a száma azoknak az embe-
reknek, ismerősöknek, barátoknak, a
kik a hivatalos órák idejét az utcák-
kon, a parkokban sétálva töltik keser-
vesen megnyult arcukkal, s ha szóba ál-
lasz velük, mindtől azt az egyforma
választ kapod: leépítettek!

Szinte kedve volna az embernek
ennyi keserűség, szomorúság láttára
akasztófa-humort csinálni: mit beszél-
nek nálunk építkezési hiányról? Ami-
kor — boldog béke időkben — a leg-
nagyobb volt az építkezési kedv, ak-
kor sem építettek Temesvárott annyit,
mint most. Csak akkor felépítettek,
mostanában pedig le!

De félre a viceleléssel! A téma
komoly és megoldásra vár!

A háború alatti megszorodott
munka, a hadiszolgálatot teljesí-
tők hiánya kedvező helyzetet ter-
emtett nemcsak az állami, de a
magánhivataloknál való elhelyez-
kedésre.

Az iskolák alig tudtak annyi végzett,
képesített embert kibocsátani, amennyit
el tudtak volna helyezni.

A háború után bekövetkezett kü-
lönféle konjunktúrák újra kedveztek
az elhelyezkedési lehetőségnek és Te-
mesvárott is szédületes lehetőségeit
láttuk az érvényesülésnek.

Emberek, akiknek tényleg jó eszük,
eleven üzleti érzőjük, magyarul jó
szimatjuk volt, vagy akiről az a hír
terjedt el, hogy ezekkel a képességek-
kel rendelkeznek,

máról holnapra magasra emelked-
tek, jövedelmük a milliókat érte
el, házuk, lakásuk, autójuk látvá-
nyosság számba ment,

s a jövedelmet szerződéssel biztosítot-
ták maguknak még akkor, amikor a
vállalatok, gyárak, bankok versenyez-
tek egy-egy ilyen emberért és igyekez-
tek minél kápráztatóbb jövedelmek-
kel magukhoz láncolni őket.

És ezek közé sorakoztak a vállala-
tok, gyárak, bankok többi alkalma-
zottai, a fehérbőrű kulik, akik huzták
az igát, dolgoztak megfeszített erővel,
akik lehettek ügyesek, tehetségesek,
jó szimatúak, már nem tudtak többé
érvényesülni, mert nem volt hol.

Ez a hadsereg azután dolgozott,
amíg munkája volt, de a konjunktú-
rás évek elmúltával mindinkább ke-
vesebb lett a munka és — ami na-
gyobb baj volt, — kevesebb lett a jö-
vedelem.

Itt is, ott is bajok mutatkoztak.
Nagy emberekről kitűnt, hogy ki-
csinyek voltak az előrelátásban,
itt is, ott is válságról suttogtak s
a legtöbb ilyen suttogásnak a vé-
ge egy csomó alkalmazott elbocsá-
tása volt,

mert a redukiót, a spórolást minden
intézmény ott kezdte el, ahol a legke-
vésebbé látszott a dolog feltűnőnek: az
alkalmazottak elbocsátásán.

Időközben azonban az iskolák to-
vább ontották és ontják magukból a
végzett és félig végzett ifjúságot,
(mert ezzel a kategóriával is meg-
kellett ismerkednünk), akik előtt
azonban minden ajtó zárva maradt, s
az állami szolgálat, mint utolsó
mentsvár, szintén elérhetetlen lett
számukra.

Ehhez az évek óta szaporodó szel-
lemi proletáriátushoz az idén

ijesztő nagy számban esatlakoztak
leépített társaik.

Három nagybank, jó egynéhány
vállalat, gyártelep sürgős redukciót
hajtott végre alkalmazottaik sorában,
hogy az egyensúlyt még fenn tudja
tartani.

Ki tartaná számon a kulik sorsát?
Nem zúgolódnak, nem fenyegetőznek,
nem követelnek jogokat, csak kétség-
beeséssel néznek a közeledő tél elébe.

Asszony, gyerek, iskoláztatás, fa,
szén, ruha:

mindmennyi rém állnak eléjük
egy-egy óriási kérdőjellel a ke-
zükben: velünk mi lesz?

Csoda, hogy oly kevés az öngyil-
kos, a családirtó: de ezeknek az órája
is eljön.

És segítség: nem látszik sehonnán
sem.

Pedig olyan egyszerű volna.

Csak az igazgatói párnás szobák
ajtáját kellene feltárni, csak ott egy
kicsit elterjeszteni a levegőben az ir-
galom, a jóindulat bacillusait, hogy
észbe jusson: talán mégis van más
módja is a konjunktúrák idők elma-
radó jövedelmének kiegyensúlyozá-
sára?

Mit gondolnak az elbocsátásokat
intéző vezér- és egyéb igazgató és
igazgatósági tag urak,

ha az ő konjunktúrán nagyra nőtt
jövedelmüket próbálnák a mosta-
ni vállalati jövedelemmel össz-
hangba hozni,

s az így mutatkozó differencián másik
két-három családnak is kenyeret adni,
nem volna szebb, nemesebb, kitünté-
tésre érdemesebb?

Tudom, nehéz a meglévőről lemondani,
de az élet nemcsak kellemessé-
gekből áll.

Még a vezéreknak sem?

F. K

Megverték a csendőrök a szabadfalui bucsu alkalmával Rosengarten temesvári léggömbárúsítót

Temesvár, augusztus 23.

Rosengarten Vilmos temesvári lakos, aki a gyárvárosi Gránátos-utca 5. szám alatt lakik családjával, léggömbök árusításából él. A gyárból hozatja a kék, piros, sárga, zöld és más színű gummigömböket, amelyeket a megfelelő gép segítségével felfúj, ritka levegővel tölt meg és spárgára kötve forgalomba hoz. Mulatságokon, vásárokon, népnünepélyeken és bucsukon mindenütt ott látható Rosengarten a maga léggömbjeivel, amelyek nemcsak a gyermekek között kapóssak, hanem mulatságból vásárolják azokat a felnőttek is.

Vasárnap a Temesvárral szomszédos Szabadfalun volt bucsu, amely azonban Rosengartenra nézve igen szomorúan végződött.

A csendőrőrmester megaragudott rá és előbb maga verte meg, később embereivel verette. Rosengarten kilenc léggömböt reabizott egy asszonykora és azokat valaki égő cigarettával felrobbantotta. Rosengarten kérésére, hogy kerestesse meg kártevőjét, a csendőrőrmester gorombasággal válaszolt. Estefelé Rosengarten haza akart menni és fuvarost fogadott, aki gépét és egyéb holmiját beszállítsa a városba. Ugyanezt a fuvarost állítólag egy másik asszony is felfogadta és emiatt Rosengartennal vitába elegyedett.

A vitába beleavatkozott a csendőrőrmester, aki Rosengartent többször megpofozta. Majd odaintett három csendőrt, akik folytatták a pofozást.

A csendőrőrmester revolverével is fenyegetőzött és ijesztésül egyszer a földre, kétszer pedig a levegőbe lőtt. Ezután parancsot adott két csendőrnek, hogy vigyék Rosengartent a községházára. Ez meg is történt, pofozások közben elvitték Rosengartent a községházára, ahol megkötötték a kezét, majd az egyik szobában a földre ültették. Rosengarten tiltakozott bánatalmazása ellen és kérte, ha valami kifogás van ellene, igazoltassák le és boesássák szabadon. A csendőrök erre elmentek az őrmesterhez és közben Rosengartenra rázárták az ajtót. Nem sokára visszajött az egyik csendőr, becsukta az ajtót és ablakot. Rosengarten kezéről levette a köteléket és ráparancsolt, hogy vesse le a cipőjét.

Amikor ez megtörtént, újra megkötötték a kezét és bikaesekkel a talpát verte. Utána újból levette

kezéről a köteléket és ráparancsolt, hogy menjen haza.

Rosengarten elvánszorgott a községházáról. Visszament a bucsu színhelyére, ott minden holmiját a kocsiról ledobva az út közepén találta, ahol azt szivességből más bazárokok őrizték. Szerzett szekeret és bejött Temesvárra. Azonnal felkereste Márk Jakab

dr. orvost akivel sérüléseiről látletet vétetett fel. Másnap — hétfőn — reggel elment a temesvári csendőrvizióra és jelentést tett az afférről, egyben pedig felmutatta a látletet is. A csendőrségen azonnai elrendelték a legszigorubb vizgálatot és megígérték, hogy a példátlan incidens szigoruan megtorolják.

Szabadon engedték a gyilkosság gyanuja miatt őrizetben tartott józsefvárosi kompost

Temesvár, augusztus 23.

Megirtuk, hogy a Hegából holtan kifogott Reinhofer József építőmester hullájának boncolásakor valószínűség mutatkozott, hogy nem öngyilkosság, hanem gyilkosság történt. A gyilkosság gyanuja alatt tartóztatták Barta István kompost. Barta ellen az egyedüli adat az, hogy negyvenöt ezer lei előlget adott Reinhofernek egy ház építésére, aki azonban egyre halogatta a munka megkezdését, ami miatt többször vitatkoztak. Az a körülmény, hogy Barta kompján ugyanolyan drótot találtak, aminő Reinhofer nyakán

volt, amikor a vízből kifogták, nem lehet döntő bizonyíték Barta ellen, mert ugyanilyen drót majnem minden házban van. A rendőség különben Barta Istvánt tegnap délelőtti ászárlította az ügyészségi fogházba.

Safirescu vizsgálóbíró még a délelőtt folyamán kihallgatta Barta Istvánt és mivel nem látott elegendő okot a fogva tartására szabadlábra helyezte. Barta még tegnap délben elhagyta az ügyészségi fogházat és hazasietett. Kijelentette különben, hogy a házépítésre adott negyvenöt ezer lei előlget visszafizetése iránt pert indít Reinhofer családja ellen.

Eleven corpus delicti a horvát parasztpárt részéről a berlini interparlamentáris kongresszuson

Belgrád, augusztus 21.

A horvát parasztpártnak az a cselekedete, hogy a berlini interparlamentáris kongresszusra két külön delegátust küldött, nagy megütközést keltett Belgrádban. Korosec miniszterelnök hangsúlyozottan kijelentette, hogy ezt a lépést szigoruan meg fogja torolni. Hir szerint Pribicevics vezetése alatt álló ellenzéki független demokraták szintén ellenzik a horvát parasztpártnak ezt az eljárását és ezért belgrádi politikai körök azt hiszik, hogy ez az ellenzéki koalíció felbomlására vezethet.

Macsekhez, a horvát parasztpárt új vezéréhez Belgrádból azt a kérdést intézték, hogy Pernár képviselőt milyen minőségben küldötte ki a berlini kongresszusra. Macsek röviden csak ezt felelte:

— Pernárt mint corpus delictit küld-

tem Berlinkbe.

Macsek ezzel azt akarta mondani, hogy annak idején a szkupstinában Raesics Punisa Pernárt is megsebesítette. Macsek a szkupstinai lövöldözésről terjedelmes jelentést küldött az interparlamentáris uniónak és jelentéséhez Pernár az illusztráció.

Korosec miniszterelnök az egyik belgrádi lap tudósítója előtt kijelentette, a horvát parasztpárt azzal, hogy a berlini interparlamentáris konferenciára külön képviselőket küldött, beigazolta azt, hogy az állam ellen rendszeres kampány folyik. Ennek a kampánynak az a célja, hogy az állam tekintélyét a külföldön aláássák. Az ilyen cselekedetek nem maradhatnak törvényes következmények nélkül. A parasztpárt kiküldöttei felelősek lesznek minden a külföldön elhangzott szavukért és cselekedetükért.

Meg szabad ölni a gyógyíthatatlan betegségben szenvedőket az új csehszlovák törvényjavaslat szerint

Prága, augusztus 21.

A csehszlovák igazságügyminiszteriumban számos jogász és más szakértő részvételével elkészültek az új büntetőtörvénykönyv tervezetével. Az új csehszlovák büntetőtörvénykönyv igen modern és felette érdekes — eddig büntetőtörvénykönyvben sehol

nem kodifikált — részletei vannak. Így a tervezet megengedi, hogy gyógyíthatatlan betegeket szenvedéseik megrövidítése céljából, amikor minden mentség reménytelen, a beteg, vagy pedig annak hozzátartozói beleegyezésével az orvosok megölhetik.

A büntetőtörvénykönyv tervezete szerint a megölést nem szükséges épp az orvosnak végeznie, megteheti bárki két orvosnak egybehangzó véleménye alapján. Kivételesen egy orvos véleménye is elegendő ehhez, ebben az esetben a törvényszéki beolás feltétlenül elrendelendő a eseket igazolására.

Öngyilkossági esetekben eddig büntető eljárási gyakorlat ismert a ugynevezett bünrészességet is és büntette. Az új tervezet az öngyilkossági esetekben a bünrészességi bücsenekeményt nem ismeri. Szerint a kat, akik valakinek az öngyilkosság elősegítik azzal, hogy merget, fevert, kötelek, vagy más gyilkoló számot adnak neki, avagy az öngyilkosság végrehajtására tanácsot adják el, többé nem büntetik meg.

Érdekes az új büntetőtörvénykönynek az a része is, amely a magzathajtásra vonatkozik

A tervezet szerint a háromgyermekes anya jogosítva van rá, hogy negyedik magzatját minden büntető következmény nélkül elhajtassa.

Az az anya, aki olyan körülmény között jutott áldott állapotba, hogy erőszakot követtek el rajta, szintén jogosítva van, hogy magzatját elhajtassa. Végül hasonló cselekedetért nem büntetik meg azt az anyát sem, a magzatját azért távolította el elől, mert a születendő gyermek kevezőtlenül befolyásolta volna a csal anyagi helyzetét. Az új tervezet má is sok vitára ad alkalmat és biztos vehető, hogy a parlamentben ha lesz miatta.

A gyalogforgalom szabályozása Temesvár utcáin

Temesvár, aug. 23.

Crenian Aurél rendőrprefektus aki szüntelen éberséggel ügyel Temesvár közbiztonságának és a nyilvános rendnek minden fázisára, újabb úrvös intézkedést hozott. Temesvár utcáin a kocsik és autók forgalma utóbbi időben ugyanis jelentékenyen megnövekedett, amiért is a balesetek elkerülendő, a gyalogközlekedés szabályozása tárgyában a rendőrprefektus a következőket rendelte el: gyalogközlekedés, az utcákon való járás kizárólag a gyalogutakon, a trotárokon történhetik. Szigoruan tilos kocsitakon való sétálás, csoportosulás, újságolvasás és minden olyan mozdulat, amely a járműveket szabályozásukban akadályozza, vagy torlódásokat okozhat. A kocsitakon való átjárás csakis merőleges irányban történhetik és a gyalogjáró azt a időt köteles az átkelésnél felhasználni, amikor a kocsit éppen szabad. A átkelésnek gyors tempóban kell végbemenni. Felhívja a rendőrprefektus a szülők figyelmét arra, hogy gyermekeiket kíséret nélkül forgalomba utcára engedni tilos. Aki ezt az újabrendeletet megszegi, szigorú büntetésre számíthat.

Elveszett oroszagár

féléves fehér, világosbarna foltokkal, him, Iván névre hallgat. Megtalálók 1000 lei jutalomban részesül. 2351

Gyapjuipar r.-t. Timisoara.

MIRJAM Alélektani rejtély Temesváron.

A híres lónó egy fényes ajánlatot tesz. Meg akarja jósolni Önnek, hogy boldog, áldott és eredményteljes lesz-e a jövője? Lesz-e eredménye a szerelemben, házasságban, a vállalkozásaiban, terviben, céljaiban? Válaszol egyéb pontokra is. Mindez csak a tenyeréből, a chiromántia alapján derül ki MIRJAM életértelmezően állapítja meg és személyes tanácsokkal szolgál, ami Önt nem csak ámulatba ejti, hanem még fel is lelkesíti! Keresse fel és meglátja, milyen nagy meglepetés vár Öntre. 2392

Található: Belváros, Erőd-u. 1. sz. Egész nap este 8 óráig.

Grafologus

analizéseket elvállal. Részletes analízis 80 lei. Levelek GARA tanár, Ineu (Aradmegye) címre küldendők. 1590

Gaz liliomtipró

a józsefvárosi pályaudvari rendőrség élreese helyén erkölcstelen merényletet követett el egy leányka ellen

Temesvár, augusztus 23.

Tizenkét esztendő, önmagát megadni nem tudó, szegény leányka megbecstelenítéséről kell írunk. Egy minden emberségéből kivetkőzött bestiális férfi cselekedetéről van szó. Szerdára virradó éjszaka félután a józsefvárosi pályaudvar őrszobájából telefonon felhívították a mentőket, hogy azonnal jöjjenek ki a helyszínére. A mentők emsokára megjelentek ott és egy gyermekleánykát mutattak nekik, aki innyogva, félig eszméletlen állapotban az egyik rendőrágyon feküdt.

A mentők a gyermeket megvizsgálták és megállapították, hogy a leánykának erős altesti vérzése van és megállapították azt is, hogy a gyermekén erőszakot követte el. Az első segélynyújtás után a leánykát a Fehér Kereszt-kórházba vitték, ahol megvizsgálták és konstataáltak, hogy a gaz liliomtipró valóságos roncsolást vitt véghez rajta.

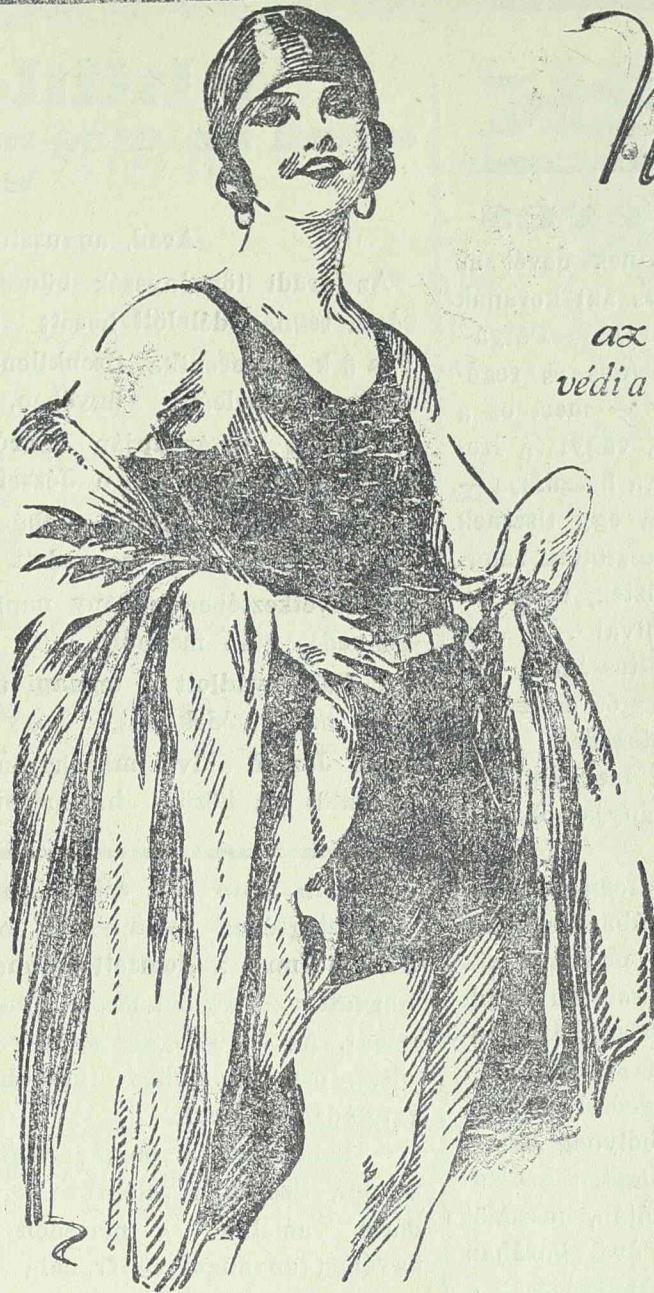
A kislány zokogva mondogta el, hogy tizenkét éves és Vingára való. Pesztonkának jött be Temesvárra, de sem volt állása és a harmadik osztályu váróteremben éjszakázott a pá-

lyaudvaron. Onnan bevitték az állomási rendőrségre, majd ott egy ember kezénél fogva megfogta és egy sötét helyre csalta, ahol ellene a brutális cselekedetet elkövette.

Aztán magára hagyta, amire a lány elvánszorgott a pályaudvar folyosójára és ott lekuporodott. Erősen vérzett és ezt észrevette az egyik rendőr, ki bevitté az őrszobába, ágyra fektette és elhívta a mentőket.

Reggel jelentették a dolgot Vlasteanu rendőrkomiszárnak, aki azonnal vizsgálatot indított, majd személyesen kereste föl Crenian Aurél rendőrprefektust, akinek részletes jelentést tett. A rendőrprefektus a legszigorubb vizsgálatot rendelte el annak kiderítésére, hogy ki volt a merénylő és kilátásba helyezte, hogy ellene a legszigorubbban jár el.

A legmélyebb emberi romlás fertőjébe enged betekinteni ez a bestiális merénylet, amelynek megtorlásánál minden szigor teljes alkalmazásával kell eljárni. A szerencsétlen kislány, ártatlanságát már nem lehet visszadni, de lakoljon a gaz liliomtipró.

Napon
és vízen
az érzékeny bőrt
védi a két Elida krém

Fürdéselőttéste
Elida Coldcream
fürdés után és
a nap minden órájában,
— napsütésben és szeles időjárásban — Elida
Arckrém

Tubusban 45 Lel
Tégelyben 75 Lel

ELIDA

Bécsi figáróbajnok

a legtökéletesebb fejművészetre oktatja a temesvári fiatal és öreg mestereket

Temesvár, aug. 23.

Az ipari szindikátus második emeletére igyekszem feljutni. Már a lépcsőházban nagy sürgős-forgás észlelhető. Kinos goudal borotvált, erős brillantintól messze illatozó, jól-rosszul öltözött urakkal találkozom. Mind vagy a második emeletről száguldoznak lefelé, vagy pedig velem együtt célul tüzték ki maguk elé a második emelet elérését. Feltűnő azonban, hogy amíg felfelé csak idősebb, komolyabb urak igyekeznek, addig a lefelé haladók mind a fiatalság sorából kerülnek ki. De nem akarom a tisztelt olvasók érdeklődését tulságosan felesigázni és azért elárulom a nagy titkot. A második emeleten ugyanis egy bécsi professzor, a női hajsátor koronázatlan fejedelme, tart magasröptű előadást. Az ipari szindikátus és a borbély céh egymással karöltve hozták le Bécsből, hogy itt képezzék ki a mestereket és a segédek egyaránt a legújabb frizurákra, a hajfestés legkitűnőbb módszereire, tehát mindazon dolgokra, amik nélkül nem tudunk elképzelni egy tökéletes figarót.

Délután van a segédeknek, este pedig a mestereknek kurzusa. Ezért mennek az idősebb urak, tehát a mesterek, felfelé és ugyanebből az okból kifolyólag jönnek le a fiatalok.

Belépek a terembe. A szép tágas helyiség zsufolva van emberekkel. Szabályos geometriai sorrendben asztalok vannak elhelyezve és itt foglalnak helyet a modellek is. Minden tanulni óhajtó a szükséges eszközökön: sütővas stb. köteles hozni egy modellt, akin azután bemutatathatja művészetét. A pódiumon ott áll a professzor és magyaráz. Szavait példával illusztrálja.

Egy nagyon csinos kisleányt ondolál. Azonnal megállapítom, hogy jó izlése van ennek a bécsi urnak. Épp egy esti, ugynevezett nagy estélyi hajviseletet mutat be. A frizura csinos, hátul műhaj van. Most már nem előkelő dolog egy nagy estélyen rövid hajjal megjelenni. De olyan fodrász még nem volt és egyhamar nem is lesz, aki a divat szeszélye szerint röpké pár nap alatt meg tudja növesztetni a hölgyek rövidre stuccolt haját, alhajjal igyekezzenek segíteni valahogy a bajon.

A minta kész, a magyaráznak vége. Mindenki odatódul, kellően megcsodálja a remekművet és munkának lát. Csattognak a sütővasak és máris folyik a munka.

Mintha egy nagyszerű rendező, a véletlen, jobb Reinhardt-nál, hozta volna össze a párokat. Kövér kövérrel, sovány sovánnyal kerül össze. Egy rettenetesen ruzsozott nőt ondolál egy tulságosan puderezett, ondolált hajú harminc év körüli mester. A nő látható kéjjel vizsgálta magát a tükörben és az különösképpen jólesett neki, amikor észrevette, hogy figyelem. Már is megyek tovább. Az egyik sarokban, mialatt ondolálták, nagyon idegesen nézegette az óráját a delikvens. Valószínűleg randevuja volt és nem akart elkésni a találkáról. Egy mellette lévő asztalnál nagyot sziszszent egy nő, megégették a homlokát. Az ondoláló ijedten mentegetődik, szivve tett kézzel állítja, hogy harminc évi prakszisa alatt ez még nem történt meg vele. Hirtelen csoportosulás támad, a mester magyaráz. Mindenki odasiet.

Egy hajtűs van a kezében, éppen göndöríti. A kezével, a két uj-

jával fogja és végtelenül ügyesen összeszorítja, az egész csak egy másodperc és a haj szép göndör.

Mindenki visszamegy a párához és dolgozni tovább. A férfiak mind óvatosan megfontolt mozdulatokkal dolgoznak. Láthatólag félszegek egy kisé, eddig mindig ők tanítottak és most fordul a koeka és ők a tanítványok. A nők legtöbbször valamilyen hozzátartozója az öt ondolálóknak. Nevetnek, mosolyognak és közben flörtölnek. Nem mulasztva el, hogy minden pereben a tükörben gondosan megvizsgálják frizurájukat.

Félrehívom a nagymester urat és beszélgetni kezdek vele. Legelőször is megtudom, hogy bántá-e. Temesvár melletti faluban született. Aradon szabadult fel, egy merész elhatározással a kezébe vette a vándorbotot és meg sem állt Bécs városáig. Ennek idestova harminc esztendeje van. Azóta felvitte az Isten a dolgát az egyszerű kis falusi fiúnak.

Karriert csinált, befutott ember lett Bécsben. Most már hatalmas üzelete van. Megkérdezem, hogy hívják és látva, hogy nem értem meg tisztán a nevet, egy névjegyet ad.

Martin Czibesz Champion der Friseur Wiens. Bajnok, jegyzi meg, a mikor a kezembe adja a kártyát. »Csak nem box?« — kérdelem meglepetten. Nevetve tiltakozik. Majd magyarázza. Bécsben minden évben a fodrászok nagy kihívásos versenyt tartanak. Ezen a nemes tornán mindenki résztvesz, aki csak számít ebben a nemes szakmában. Háromszor egymásután megnyerte az első díjat, majd a világbajnokságra nevezett be és innen is győztesen távozott. Hatal-

mas, bozontos szürke szakállja van, a multszázadbeli művészek voltak olyan torzborzak és mégis megkapóak. Lassan megfontolva beszél, szinte minden szót ki kell huzni belőle. Egyáltalán nem hasonlít a többi figaróhoz, akik tudvalevőleg nagyon fecsegők. Még egy pár szót váltunk egymással és máris hívják roppant türelmetlenül. Bucsuzunk és elhagyom a termet, amikor utánam szól:

— Kérem, ha van hölgyismerőse, én hajlandó vagyok egy mesteri frizurát csinálni, vagy akár megfestetni a haját, természetesen merő szimpátiából... (ike.)

Vest báró

lesz a bukaresti magyar követ

Budapest, augusztus 22.

A magyar kormány már régebben elhatározta, hogy a bukaresti magyar követség vezetésében változást eszközöl. Villányi báró bukaresti magyar követ már hosszabb idő óta szabadságon van és minden valószínűség szerint nem is tér vissza Bukarestbe. Villányi bárót a kormány párisi magyar követnek szemelte ki és rövidesen elfoglalja a Párisból visszatérő K o r á n y i Frigyes báró, eddigi párisi magyar követ helyét. A bukaresti magyar követséget jelenleg V e s t Fedor báró vezeti, akit ez év tavaszán neveztek ki Bukarestbe követségi tanácsosnak. Ertesülésünk szerint a bukaresti magyar követség élére Villányi helyére a temesvári származású Vest Fedor bárót nevezik ki, aki a magyar diplomáciai testületnek rendkívül képzett és rokonszenves tagja. Néhai Vest Ede báró, volt temesvári kereskedelmi és iparkamarai elnök, az Agrár Takarékpénztár egykori nagy népszerűségű vezérigazgatója fiának követté való kinevezése a temesvári társadalom körében öröndetes visszhangot fog kelteni.

Hírek

Hatvan éves

lett Maxim Gorkij, akinek nevét az egész világon ismerik és aki korának egyik legolvasottabb írója. Pályafutása rendkívül változatos és regényes. Alexis Pechkov — mert ez a valódi neve s a Gorkij, vagyis a Keserű nevet csak írói célra használja — 1868-ban született. Apja egy tisztnek a fia volt, — akit megfosztottak rangjától, Szibériába száműztek, mert kegyetlenül bánt a katonáival — és asztalosmesterséggel, kárpitossággal kereste kenyerét. Gorkij öt esztendőskorában kolerában betegedett meg, fölépült belőle, de tőle megkapta az apja és belehalt. Ezért anyja sohasem szerette őt.

Életének fontosabb állomásai most már ezek: hét éves korában iskolába kezd járni, de miután megbetegszik himlőben, kimarad, cipészinasnak adják, rajzolni tanul, olvasni kezd. Kóborol. Többször bejárja egész Oroszországot, Nizsni Novgorodtól Kazánig, Kazántól Csaricsinég, bolyong Besszaríában, a Krim félszigeten, a Kaukázusban, batyúval a hátán, huszonöt esztendőskoráig. Husz éves korában szíven lövi magát, de a golyó csak a tüdejét szakítja keresztül. Ezért Gorkij egész életében köhög, betegeskedik, Olaszországba megy, hogy annak enyhe levegője gyógyítsa meg. Embergüllőlővé válik. Végre Vladimir Korolenko megnyitja előtte az irodalom útját, fölfelezi.

Harminc év óta mindennap reggel nyolc órakor az íróasztalához ül s délután egyig rója gömbölyű, szép betűit. Levelez az egész világgal. Minden hozzá intézett levélre válaszol. Kiszámították, hogy idegen nyelvekre lefordított munkáiból, valamint azokból a könyvekből, melyek róla szólnak, egy kétezer kötetes könyvtár lehetne összeállítani.

— Változások a diplomáciai karban.

Bukarestből jelentik: A kormány nagyon elégedetlen Diamandy párisi román követ működésével, mert neki tulajdonítja, hogy a kölcsöntárgyalások hiányos előkészítése miatt ezek nem sikerültek. A n t o n i a d e Románia meghatalmazott miniszterét a Népszövetség mellett visszahívták Bukarestbe és ebből arra következtetnek, hogy Diamandyt felmentik állásától és helyébe Antoniadet nevezik ki.

— Az amerikai magyarok budapesti látogatása. Budapestről jelentik: Az amerikai magyarok, akik jelenleg Budapesten tartózkodnak, B u t l e r Wright amerikai követ vezetésével megjelentek Washington szobra előtt és megkoszorúzták azt. A követ hatásos beszédben üdvözölte az amerikai magyarokat és aztán arról beszélt, hogy Washington és Kossuth eszméi közösek.

— Budapest hetedik hidja. Budapestről jelentik: A magyar fővárosnak eddig hat közúti hidja van, a tavasszal megkezdik az óbudai hid építését, amellyel a Duna-hidak száma Budapesten hétre emelkedik.

A hűtlen kedves elleni halálos merénylet miatt elítéltek egy leányt

Arad, augusztus 23.

Az aradi törvényszék büntető tanácsa tegnap délelőtt hozott ítéletet V a f k a Veronika tizenkilenc éves aradi munkásleány ügyében, aki ez év husvét vasárnapján marólyuggal leöntötte B a u m a n n József aradi lakatossegédet, akivel vadházasságban él. Baumann a szenvedett sérülések következtében néhány napi kínos szenvedés után meghalt.

A fiatal vádlott a tegnapi tárgyaláson azzal védekezett, hogy Baumann József, akivel már három éven keresztül élt közös háztartásban és

hagyni. Amikor értesülést szerzett Baumann szándékáról, kérlelni kezdte gyermekük is született, ott akarta lakatoslegényt, hogy legalább gyermekét ne hagyja el. Baumann azonban hajthatatlan maradt, ami a leányt annyira elkésztette, hogy marólyugot vásárolt és husvét vasárnapján hűtlen kedvesét azzal leöntötte. Azzal védekezett még, hogy az éhhaláltól való félelem kényszerítette végzetes tetteinek elkövetésére. A bíróság Vajka Veronikát halált okozó súlyos testi sértés miatt másfél évi börtönrre ítélte, aki sirva nyugodott bele az ítéletbe.

— Tóth Imre volt színigazgató súlyos betegsége. Budapestről jelentik: T ó t h Imre, a Nemzeti Színház volt igazgatója, vezedelmesen megbetegedett. Az orvosok agyvérzést állapítottak meg, amelyhez később tüdőgyulladás is járult.

— Lemondott a bolgár hadügyminiszter. Szófiából jelentik: Az a demars, amelyet a macedón komité ügyében az angol és francia kormányok intéztek, V o l k o v hadügyminiszter lemondására vezetett. A lemondást B u r o v külügyminiszter kényszerítette ki, aki arra hivatkozott, hogy a demars a hadügyminiszter határozatlan magatartása eredményezte. A lemondást a király elfogadta.

Zsidó ünnepi

Imakönyvek
GALAMBOSNÁL
Telefon 12-57 2389

— Ujabb letartóztatások várhatók a petroleumpanama ügyében. Bukarestből jelentik: Az ilfovi törvényszék két napos tárgyalás után a dambovicai petroleumpanama ügyében letartóztatott gyanúsítottak fogvatartását megerősítette. E n e s c u vizsgálóbíró tegnap Ploestibe utazott, ahol több gyanúsított lakásán házkutatást tartott és ezen alkalommal számos fontos okmányt talált. A vizsgálat még a legnagyobb eréllyel folyamatban van és újabb letartóztatások várhatók.

— A temesmegyei gazdasági kamara választói jogosultsággal bíró tagjai az augusztus 29-én megejtendő szénátörvényszárazásra, Bukarestben az I. sz. városi járásbírósg helyiségében a Str. Belvederen fogják szavazataikat leadni.

* Szobakályhák öntött vasból, valamint tartósan égő kályhák feketében és az összes emaillezsinekben, kályhaellenzők és kályhavasgarnitúrák leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara Belváros.

1-2 szobás házak heti és havi részletfizetésre Kardostelep eladók Telef.: 11-03 intézőségénél

— Halálos gyermekhüdeses megbetegedések. Szegedről jelentik: Szegeden tizenkilenc gyermekhüdeses megbetegedés fordult elő ezen a héten. Ezek közül három halálos volt. A megbetegedések egy részét klinikai kezeléssel sikerült gyorsan meggyógyítani. A betegséget állítólag Romániából hureolták be.

— Eljegyzés. S e u c a Ioan, CFR tisztviselő, a Gazeta Banatului volt szerkesztője és I g a z Anna jegyet váltottak.

* Bánáti Szanatórium, Temesvár-Erzsébetváros, Strada Obodescu (Holló-utca) 2. felvez sebészi, nőgyógyászati, ideg-, bel- és gyermekbetegségeket. Röntgen, diatermia, stb. segédvizsgáló. Első, második és harmadik osztályos ellátás. Telefon 23-46.

— Gyászoló Zágráb. Zágrábból jelentik: Tegnap délelőtt tartották meg a zágrábi székesegyházban R a d i c s István lelkiüdvéért a gyászistentisáteleket. A mise ideje alatt az összes üzletek zárva tartottak és a gyárakban szünetelt a munka.

— A német szocialisták a flotta fejlesztése ellen. Berlinből jelentik: A szocialista párt tegnap egész éjjel nagyfontosságú tárgyalást folytatott a német birodalmi kormány azon határozata miatt, hogy két új páncéloscirkálót épített. A pártkongresszus végül kimondotta, hogy nem szavazza meg a hajók építésére szükséges összegeket és a birodalmi gyűlés legsürgősebb összehívását követeli. Amennyiben nem érne el a határozat megváltoztatását, úgy felszólítja a kormány szocialista tagjait, hogy haladéktalanul lépjenek ki a kormányból.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Conducătorul prin Timisoara).

NEM ENGEDTEK BE AZ OROSZ DIÁKOKAT. Amsterdamból jelentik: A nemzetközi ifjusági békekongresszust tegnap nyitották meg a hollandiai Erdenneben. A német delegáció tiltakoztak az ellen, hogy Hollandia nem engedte be az orosz diákokat. A határozati javaslatot terjesztették, amelyben az oroszok meghívását tilták. A javaslatot azonban leszárták, mire a németek kivonultak a kongresszusról.

Erzsébetvárosban földeladók, külön-külön 1 holdas 1 1/2 és 3 holdas parcellákban esetleg egyben, összesen 17 hold. Alföldi Géza dr. ügyvéd Lenau tér 1 (Eisenstädter-ház). 239

Ha szép akar lenni használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárán, a „Fekete Sas”-hoz, I., Szentgyörgy-tér.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapesten a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Kifűző házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. Előzetes szoba-megrendelés ajánlott. (565)

Lugoson

ugyanabban az időben jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvárot

MODERNIZÁLJAK A TÖRÖK

ISKOLÁT. Angorából jelentik: A török közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a szeptemberben kezdődő új tanévben az iskolákban már a latin ábécét vezessék be. Az újítás ország-szerte nagy meglepetést keltett. Az állami nyomda hatalmas apparátussal fogott neki, hogy a szükséges tankönyveket elkészítse.

— **Kisfiú küzdelme a habokkal.** P. I. J. Jenő hat éves iskolás fiú, aki szülőinél a Klapka-sor 2. sz. alatt lakik, tegnap délelőtt a Begában fürdött. A víz egyszerre elkapta és a szegény gyermek elmerült. Járókelőknek sikerült kimenteni a habokból. A gyermek eszméletlenül feküdt, mikor a mentőket hívták hozzá. A mentők eszméletre térítették és aztán a lakására szállították.

— **Segítségét kér egy kutató ekspedíció.** Rio de Janeiróból jelentik: Fawett angol ezredes még 1925-ben Brazilián keresztül ekspedíciós utra indult, hogy ennek az országrésznek ismeretlen részeit felkutassa. Mint-hogy azóta nem érkezett felőle semmi hír, Dyott tanár vezetésével felkutatására ekspedíciót küldtek ki. Dyott már hónapok előtt indult el és tegnap a szikratávirón jeleket fogtak fel, amelyekkel Dyott sürgős segítséget kér. Dyott azt jelenti, hogy egy ismeretlen indiántörzs körülbelül ugyanazon a helyen kerítette körül, ahol Fawettnek nyoma veszett.

* **A Royal-bar kitűnő művészgardája** folyó hó 16-tól teljesen új számokat mutat be. A rendkívül nagy érdeklődés miatt ajánlatos asztalokat előre foglalni. Tekintettel a műsor nagy terjedelmére, pont 10 $\frac{1}{2}$ órai kezdet.

— **Ügyvédek incidense.** Hirt adtunk tegnapi lapszámunkban arról a kinos incidensről, mely Goiti Dezső dr. és Steiner Kornél dr. ügyvédek között játszódtott le. Goiti Dezső dr. annak a közlését kéri, hogy nem ő mondta tárgyalás közben Steinernek, hogy fogja be a száját, hanem ellenkezőleg Steiner mondotta ezt neki. A tárgyalás után még figyelmeztette, hogy hiszen ő csak segíteni akart neki hiányos román nyelvtudása miatt, de Steiner újból megbántotta őt. Erre elvesztve türelmét, megütötte Steiner-t, majd a földre fektette, hogy a további kavargásnak elejét vegye.

* **Zöld-fehér jazz ruhában fogja a Temesvári Atlétikai Club** uri jazz-band zenekara a szeptember 1 és 2 napjain megrendezendő nyári ünnepélyen a közönséget mulattatni. Egyformán kiválóan fogják harsogni a legújabb jazz slágereket, ütemes charlestonokat és dallamos tangókat, valamint komolyabb zenei értékű műveket. A zenekar összeállítója J. o. s. z. Géza, aki csakis százszázalékos sikert tud elképzelni. A zenekar készülődései mellett a sorsjegyeket is árusítják a Szent György-téren, a Palaceban működő permanens bizottság pedig a többi attrakció előkészítésén szorgoskodik. Az eddigi érdeklődés alapján a TAC mulatság sikere máris biztosítottnak látszik.

* **Kerti multság.** A temesvári evvívák és barissziák e hó 25-én este a Kobelt kertben nagy nyári kerti mulatságot rendeznek, amelyen a zenét a Brisszia tagjaiból alakult jazz-band fogja szolgáltatni.

In memoriam:

Bárkány Mária

Temesvár, aug. 23.

In memoriam Bárkány Mária ont-ják még mindig a cikkeket egy hónappal a nagy magyar színművész halála után az összes lapok és folyóiratok, a Figarótól a Presseig. Felkutatják élete minden kis adatát Bismarck legbizalmasabbjának, felméri művészi jelentőségét és hosszas hallgatás után végérvényes betűkkel jegyzi föl nevét abba a halhatatlan könyvbe, melyet úgy hívnak, hogy — történelem.

Ha mi is még egyszer felemlítjük a nevet és a hozzáfűződő kegyeletteljes emlékeztést, van abban valami személyes vonatkozás is, mely hozzá kapcsol. A véletlen úgy akarta, hogy élet és a halál határán, épp rajtuk keresztül szóljon utoljára a nyilvánossághoz Bárkány Mária. Az volt a legutolsó interjú, melyet a Déli Hirlapnak adott a végleg idegenbe szakadt művész és ő szopora német beszéd közben örömmel kapott itt-ott újra halványuló, ritkuló magyar szókinés után, mely hosszú idők múltán számára még a magyarból megmaradt. Különösen a jegyenek örült nagyon, a jegenyefának. Ki tudja, mi-csoda régi bál, mi-csoda régi emlék kapott daliás zöld színekre, hervadó szívében?

Különben már telve volt melankoliával. Minden szava, minden fáradt gesztusa mögött már ott leskelődött a sötét árnyék. Elmulás félhomályába burkolta megtört alakját a sejedelmi termék kísérteties csendje. De azért hőiesen tartotta magát, akár a klasszikus királynők, kiket egykor a színpadon alakított.

Dosztojevszki mondja valaha: Elmaradt utas ne félj a ködtől, különben elnyel. Ő is ilyen elmaradt utas volt. Az orosz cár, a német császár, Alfonse Daudet, Munkácsi s a vaskancellár, kik vidáman integettek fel

— **Nemcsak hallják, de látják is.** Newyorkból jelentik: Vasárnap nagy politikai népgyűlés lesz, amelyen Smith ki fogja jelenteni, hogy az elnökjelöltséget vállalja. Smith beszédét rádión fogják közvetíteni, azonkívül felhasználják a távolbalátó készüléket is és mindazok, akiknek ilyen készülékük van, nemcsak hallani fogják Smithet, hanem majd látják is.

— **Beesületsértésért elítélt lelkész.** Voniga Dávid gyiroki román lelkész állott tegnap a temesvári büntetőjárásbíró előtt. Chisozan Alexa gyiroki lelkész felesége feljelentette Vonigát, hogy egyik beadványában, amelyet az egyházi hatósághoz intézett, róla sértőleg nyilatkozott. A bíróság a tényállás megállapítása után Vonigát tízezer lei pénzbírságra ítélte beesületsértés miatt és háromezer lei ügyvédi költség megtérítésére kötelezte. Voniga az ítélet ellen felebbezett.

az erkélyre, ha a legszebb Gretchen reggelente lemosolygott. Erős férfiak, erős korszakok mind felmorzsolódtak az idő tenyerében, — csak ő állott még tétován, ittfelédtt gyenge nő, egészen magára maradván, egészen egyedül a sötét mesgyn. Itt tartzkodott eleven temetőjében, lakásában, ebben a Janus-arcu Pantheonban, hol az aranykoszorúk, dedikált képek, súlyos műtárgyak, omló selymek, minden, csak visszanéznek, lehuny pillákkal szenderegnek a faragottarcu ajtófélfák.

Ritka olyan elhagyatottság van a világon, mint amilyen az ő biboros magánossága volt. Kiszakadt az időből, a valóságból, akár egy muzeumi tárgy, ő, akinél a tizenkilencedik század adott találkozt. Szinte gunyosan nevetett ez a fáradt szibillinare, mikor a híres Lenbach portréről hirtelen ellebbentette a függönyt s úgy árulta el, mint egy féltve őrzött titkot, hogy:

— Látja, ez voltam én...

Aztán kigyulladt belőle mégegy-szer az a lángoló akarát, mely talán senkiben sem lappangóbb izzás, mint egy színésznőben s ujjongva közölte:

— Télen verseket fogok szavalni...

Az elmaradt utas, megint bátor volt s hetvenhat esztendejével neki akart vágni a ködnek. Csakhogy az most hirtelen egészen leszállott, betakarta és aztán elnyelte végleg. Néhány héttel e beszélgetés után hirtelen rosszul lett, leszállították Nizzába és aztán meghalt. Így tért vissza régi dicsőségébe Bárkány Mária, az egykori magyar művész, ki a nyolcvanas években szentpétervári diadalutja után úgy szállott le Páris közepébe, mint egy üstökös, hogy kameliás hölgyével Sarah Bernhard kezéből hosszú időkre kiragadja a pálmát.

Flaneur.

— **Lábára esett egy láda.** Nothoff Mihály huszonnégy éves kereskedősegéd a Deutsch Márkus Fiai belvárosi cég raktárában dolgozott, miközben az egyik láda a jobb lábára esett. A helyszínére hívták mentők első segélyben részesítették, majd az Ormos-utca 2/a számú lakására szállították. Állapota nem súlyos.

— **Megharapta a ló.** Benesik Lajos negyvenhat éves napszámos, aki a Belvárosban a Hunyadi-kastély előtti berkocsiállomás loápolója, tegnap délután az egyik ló itatás közben a jobb kezén megharapta. Benesik Lajos harapott sebével elment a mentőállomásra, ahol sebet kimosták és be-kötötték.

— **Megesonkított kutya.** A temesvári állatvédőegyesület tagjai kedden este egy kutyát találtak, amelynek egyik lába és farka tövig le volt vágva. Az állatvédőegyesület kéri a közönséget, hogy a kegyetlen bántalmazásra vonatkozólag ki tud felvilágosítást adni a büntető eljárás bevezetése végett.

— **Az egyesülés ünnepe.** Bukarestből jelentik: A Viitorul interjú közöl L e p a d a t u miniszterrel Erdély egyesülésének ünnepélyére vonatkozólag. A miniszter nyilatkozata szerint az egyesülés ünnepélyét az Astra fogja megrendezni. Az Astra a következőket kérte a kormánytól: egészítsék ki a Vitéz Mihály tordai szobrára 1925-ben adott kétszáz ezer leit, hogy a szobor munkálatai befejezhetőek legyenek. Segítsék továbbá az Astrát, hogy elkészítse a gyulafehérvári egyesületi muzeumot, állítsák fel Hora és Cloșca szobrát Gyulafehérváron a koronázási templom udvarán. Végül kéri az Astra, állítsanak emléktáblát abban a teremben, ahol 1918-ban az egyesülést proklamáltak. Az emléktáblán a nép akkori vezetőinek és az egyesülés létrehozóinak nevei legyenek megörökítve. A minisztertanács hozzájárult a kért támogatáshoz és így az egyesülés ünnepét december elsején Gyulafehérvárott az Astra fogja megrendezni. A kormány nem akarja ezt az ünnepséget monopolizálni és nem kíván annak politikai jellegét adni.

— **Tüntetés a konflisipar mellett.** Budapestről jelentik: P o l g á r Sámuel konfliskocsis tegnap délelőtt elindult Budapestről kocsijával európai körútra. Polgár igen stilszerűen a Bérkocsis-utcaából indult nagy útjára. Ausztrián, Csehszlovakián, Németországon, Hollandián, Belgiumon, Franciaországon, Svájcban és Olaszországon keresztül szándékozik visszatérni Magyarországra. Az egész út ötezer kilométer és ennek megtételével Polgár azt akarja bebizonyítani, hogy a bérkocsisipar még nem halt meg, hanem a sok autóval és autótakszival szemben is életképes.

* **Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében** négyfogásos ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei. Naponta frissen csapolt sör. Azonkívül 50 leies menü következő étlappal: Gerstli leves, tök feltéttel, natur szelet burgonyával és salátával, griz felfújt. — Tejes ételek is kaphatók. Egy esti ebéd 30 lei. Előjegyzések befőzni való görög dinnyékre elfogadtatnak.

— **Géplakatos súlyos sérülése.** Gáspár Dénes huszonnégy esztendő géplakatos tegnap a vasuti műhelyben dolgozott, ahol egy nehéz mozdonytolattyu esett a bal lábára. Gáspár súlyos zuzott sebet szenvedett. A mentők első segélyben részesítették, majd a kórházba szállították. Gáspárt később a kórházból a mehalai Dezsán-utca 64. sz. alatti lakására szállították, ahol ápolják.

— **A Déli Hirlap** Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Beross-tér 10.

Felhívás. Mindazon intézmények és tényezők, akik kérdőívünket még nem küldték be, sziveskedjenek azokat a személyi és tárgyi adatokkal pontosan kitöltve mielőbb beküldeni a romániai Közgazdasági Lexikon címére (Pénzvilág szerkesztősége, Oradea) hogy az örökbeesü és történelmi értékű mű összeállítása a legprecízebb legyen. A kérdőív kitöltése nem kötelez sem a lexikon megrendelésére, sem annak megvételére.

Fejét összeroncsolták és több késszurással meggyilkolták, mialatt rokona nyugodtan aludt mellette

Belgrád, augusztus 22.

Elmult éjjel a szerb fővárosban meggyilkolták és kirabolták Sziljanovic Nufija belgrádi koresmárost. A támadók álmában ölték meg a szerencsétlen embert és az eset rejtélyességét növeli az a körülmény is, hogy a meggyilkolt koresmáros mellett aludt Sziljanovic Bogoljub nevű unokaöccse is, aki

nem is ébredt fel és csak akkor szerzett tudomást a borzalmas bűntényről, amikor a rendőri bizottság megjelent a helyszínen.

Sziljanovic Nurfija nem tartott külön lakást, hanem unokaöccsével, Sziljanovic Bogoljubbal együtt a vendéglő helyiségében leterített szalmazsákon töltötte az éjszakákat. Sziljanovic két óra tájban zárta be az üzletet. Egymás mellé helyezték a szalmazsákokat, majd mindketten nyugovóra tértek.

A vendéglős Sztojesevics Arzen nevű szolgáját erre az éjszakára szabadságot adott és így a legény csak reggel négy óra tájban nyitott be a helyiségbe. Felesárvarta a villanyt és amikor egy pillantást vetett a szalmazsákokra.

megdöbbenéssel látta, hogy Sziljanovic fekvőhelye mellett a földön vértócsa van.

A vendéglős állig be volt takarva egy kabáttal, úgy hogy a szolgál az első pillanatban nem látott semmit. Amikor közelebb ment a szalmazsákhöz és felemelte a kabátot, borzalmas látvány tárult szeme elé.

Sziljanovic összeroncsolt koponyával, holtan feküdt a szalmazsákon, törzsén pedig késszurások nyomai látszóttak.

Sztojesevics rémülten futott ki az utcára és segítségért kezdett kiáltani. Egy arra cirkáló csendőrről meghallotta a segélykiáltásokat és futólépésben sietett a vendéglő felé. Amikor a csendőrök odaértek,

a meggyilkolt ember fekvőhelye mellett levő szalmazsákon még mindig mozdulatlanul feküdt a tizenhárom éves Sziljanovic Bogoljub,

úgy hogy az első pillanatban azt hitték, hogy a gyermek is a gyilkosság áldozata lett és csak később látták, hogy Bogoljub egyetlen lélekzétvetelekkel nyugodtan alszik. A csendőrök felkeltették a fiút, aki,

amikor nagybátyja összeroncsolt holttestét meglátta, sirögöresöt

kapott és eszelős félelemmel futott ki az utcára.

Reszkető hangon mondta el, hogy az egész éjszakán keresztül aludt és sejtelve sem volt róla, hogy alig néhány centiméternyire az ő fekvőhelyétől ilyen borzalmas tragédia játszódott le.

A csendőrök telefonon értesítették a bűntettéről a rendőrséget, ahonnan nyomban hivatalos bizottság szállt ki a vendéglő helyiségébe. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a gyilkosok minden valószínűség szerint a helyiség nyitott ablakán hatoltak be. Felderítetlenül maradt azonban az a körülmény, hogy

miképpen tudták véres munkájukat olyan csendben végezni, hogy a szomszédos fekvőhelyen alvó Sziljanovic Bogoljub fel sem ébredt.

A vendéglő egyik sarkában megtalálták azt a véres baltát, amellyel a gyilkosok a szerencsétlen koresmárost megölték, egyéb nyomot azonban a legszorgosabb kutatás ellenére sem tudtak felfedezni.

Sziljanovic Nurfija pénzét — mint unokaöccse vallotta — egy sárgaszínű disznóbőr pénztárcában szokta őrizni. Ezt a pénztárcát amelyet Sziljanovic éjszakánként a párnája alatt őrzött, a gyilkosok magukkal vitték. A rejtélyes gyilkosság ügyében a belgrádi rendőrség erélyes nyomozást indított.

Közgazdaság

Bemutató szántás különféle gyártmányu traktorokkal Temesvárott

Temesvár, augusztus 23.

A Vármegyei Gazdasági Egyesület rendezésében a strand melletti városi földeken különböző traktorokkal próbaszántást végeztek nagy közönség jelenlétében. A rendezésért Serbán Viktor igazgatót a legteljesebb elismerés illeti. Feltűnést keltett a Ballmann Jakab, Billéd, által képviselt Oil-Pull traktor precíz működése, amely már a tavalyi próbaszántáson

is résztvett. Rendkívül mozgékonynak bizonyult az Autósport, Donisz és Pollák temesvári cég által képviselt Caterpillar. Szépen szántott a Fordson traktor. A szakértők elragadtatással nézték az Industria Kereskedelmi és Ipari R.-T., Temesvár, által forgalomba hozott német gyártmányu W. D. Hanomag traktort, amely két óra alatt tizenegy hüvelyk átlagmélységre szántott fel egy hol-

dat. A Karner Ede cég által bemutatott International traktor sok hatást szerzett a gazdaközönség körében. Addig ismeretlen, amerikai gyártmányu Vallis-traktor szintén kitűnően bevált. Ezt a kiváló traktort a Hoffmann és Schrantz bécsi cég temesvári fi-ja képviseli.

Rádió

Augusztus 23. (Csütörtök.) Budapest. 12 óra: Zongorahangverseny. 5 óra: Citerahangverseny. 7 óra 45: Mücsostest Medgyaszay Vilma közreműködésével. 9 óra 15: Katonazene az Angolparkból. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra 5: Délutáni zene. 9 óra 10: Keleti zene. Berlin. 5 óra: Énekhangverseny. 8 óra 30: A nürnbergi baba című opera adása. Breslau. 4 óra 30: Operettzene. 10 óra: Zenekari hangverseny. Brunn. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Kamarazene. 9 óra: Esti hangverseny. Frankfurt. 1 óra 30: Zene. 3 óra 35: Táncczene. 10 óra 15: Szórakoztató zene. Hamburg. 5 óra: Délutáni hangverseny. 6 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Esti hangverseny. Kattowitz. 8 óra 15: Esti hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. Königsberg. 5 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra 10: Délutáni est. Langenberg. 6 óra: A gordonaszóna fejlődése. 8 óra 15: Hangverseny a Biedermeier korból. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Cigányszerelm című operett előadása. Milánó. 8 óra 50: Puccini Mascandine című operájának előadása. München. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Kamarazene. 9 óra 25: Schrammelzene. Prága. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 10: Énekhangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 10 óra 30: Táncczene.

Augusztus 24. (Péntek.) Budapest. 12 óra: Kamarazene. 5 óra 45: Kerékpárverseny. 8 óra: Ének- és hegedűhangverseny. 10 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 7 óra 45: Vígjáték előadása. Berlin. 5 óra 30: Szórakoztató zene. Breslau. 4 óra 30: Magyar zene. 8 óra 30: Wedekind Der Schnellmal című drámájának előadása. Brunn. 5 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 10: Énekhangverseny zenekari kísérettel. Frankfurt. 8 óra 15: Rosmersholm című dráma előadása. Hamburg. 5 óra: Délutáni hangverseny. 6 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Hárfahangverseny. Kattowitz. 6 óra: Délutáni hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. Königsberg. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 10: Ifjúsági hangverseny. 9 óra 20: Tarka est. 10 óra 30: Táncczene.

MOZI

Belvárosi Mozi: Csütörtök (augusztus 23.)

Gyárvárosi Mozi: Péntek, szombat és vasárnap (augusztus 24, 25 és 26.)

Mehalái Mozi: Kedd (augusztus 28.)

MANÉGE

Uj!

Szenzációs!

Uj!

Maskák — intrikák — kalandok — színészek.

Az élet egy cirkusz tragikus és vig számokkal. Mi a szerelem, semmi más mint hosszú sora a fájdalomnak és szenvedéseknek! ? . . .

A főszerepekben:

Mary Johnson, Ernest van Düren
Kurt Gerron

Monopol: Filmcentrala, Timișoara.

Az előadások kezdete: 6 és 9 órakor.

1064

Nyaralás előtt

töltse ki ezt a kivágást és levelezőlapra felragasztva küldje a kiadóhivatalnak

Kérem a
Déli Hírlap-ot
mely eddig

(Név, város, utca)
címre járt, folyó hó.....-tól
.....ig a következő címre
küldeni.

Nyaralás után

töltse ki ezt a kivágást és levelezőlapra felragasztva küldje a kiadóhivatalnak.

Kérem a
Déli Hírlap-ot
mely eddig

(Név, város, utca)
címre járt, folyó hó.....-tól
.....ig a következő címre
küldeni.

próhirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményrészben részesülnek, hogy az utolsó előtési nyugta felmutatása ellenében vonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastagával öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Magyarul-németül beszélő gyermek asszonyt keresek vidékre. Saxné, Kossuth-tér 41. Jelentkezni d. e. —1. (2385)

Zmeszternek felvétetik gyermekelen házaspár. Az asszony bejárónőnek. III. Teleky-utca 2. (2387)

Allást keres

Keresetetik tanár vagy diák, aki francia és latin nyelvből érettségire előkészítene. Román nyelv szükséges. Cim: Voronca felügyelő, állomásépület Timisoara D. E. (2401)

Vagdijias vasutas pénzbeszedő állást keres fixre, esetleg százalékra. Cim a kiadóban. (2396)

Házvezetőnői, vagy hasonló bizalmi állást azonnal vállalom. Érdeklődők adják le címüket a kiadóhivatalban. (2383)

Adás-vétel

Állapotban levő férfi és női ruhák eladó. Cim a kiadóban. (5629)

Szaládi ház, beköltözhető 3 szobás lakással, fél hold gyümölcsösrel, melyet idővel parcellázni lehet, eladó. Freidorff-ut, Matild-villa 143. (2374)

Karban levő férfiruha eladó. Löffler B-palota, II. em. 1. (2377)

Ház eladó! Két ház egyenként is eladó, ugyanott ebédlőasztal kapható. Gyárváros, Pacsirta-utca 14. (2386)

Ékség dupla kemencével teljesen berendezve, üzlethelyiség és lakással kedvezően átvehető. III. Teleky-utca 2. (2388)

Elmenő vendéglő teljes berendezéssel betegség miatt azonnal olcsón eladó. Bagdal Mihály vendéglős, Jimbolia, házszám 1476. (2395)

Elvezető feltételek mellett egy családi ház eladó. Gyárvárosi szállók, Bresselmayer u. 9. (2399)

Lakás

Gyászszobás konyhás lakást Erzsébet- vagy Józsefvárosban keresek. Címeket a kiadóba kérek. (2390)

Áltorozott szoba esetleg konyha és kamrával, vi lanyos és Józsefv. állomás közelében 1-2 személynek kiadó. Blaskovits-telep, Geml-utca 5. (2391)

Különféle

Ühelyhelyiség kiadó Szt. György-tér 4. (2379)

Elmenő cipészülethez kis tőkével társ keresetetik. Cim: Daboci, Józsefváros, Preyer-utca 18. (2380)

Budapesten két diák teljes ellátást külön szobával zongora használattal ur családnál jutányosan kaphat Thumánszkiné, V. ker. Kálmán-utca 17, földszint 2. (2394)

Királynő és kalandor

A Déli Hírlap eredeti regénye

Írta: Félegyházi András

(Folytatás.)

63

(Utánnomás tilos.)

Titkos ügynökök járták a népet és ezek mesterségesen csinálták a hangulatot Eudoxia királynő mellett. Így történt, hogy a királynő megint hamarosan népszerű lett és a karillók tűzbe-vizbe mentek voltak a nagy Letigovrics Peró unokájáért.

Nincsen tehát azon semmi csodálni való, hogy a nép a béke és nyugalom helyreállítása után tüntetéseket és ünneplő felvonulásokat rendezett Eudoxia királynő tiszteletére.

Egy ilyen tüntetés után, amikor a tömeg már végigjárta Karillgrád utcáit, a konak elé vonult és nagy lármával látni kívánta a királynőt.

A miniszterek jelentették a királynőnek a nép kívánságát.

Eudoxia kilépett az erkélyre. Mikor a tüntetők megpillantották, egetverő éljenzésben törtek ki.

A királynő egészen az erkély széléig ment és úgy gyönyörködött az alatt hullámzó tömegben.

Egyszerre csak érezte anélkül, hogy oldalt nézett volna, hogy jobbján valaki megállott. Ösztöne sugta neki, hogy az csak Kerzikovszkij Iván lehet. Csakhamar meg is győződött erről és hallotta Kerzikovszkij Iván szavának a hangját.

Kerzikovszkij intett a kezével a zugó tömegnek, hogy maradjon esendben. A nép azt úgy magyarázta, hogy a királynő beszélni akar és elhallgatott.

Azonban nem a királynő, hanem Kerzikovszkij szólalt meg.

— Karillgrád népe, karillók, — hangzott erőteljesen Kerzikovszkij beszéde — Eudoxia királynő öfelsége köszöni nektek a szeretetnek ezt az impozáns megnyilatkozását. Meg van róla győződve, hogy a szívetek teljes hűségben dobog érte. Ezt a hűséget kéri a jövőre nézve is tőletek. Egyben megbízott engem, hogy közöljek veletek egy újabb örömhírt. A királynő öfelsége azoknak a szolgálatoknak elismerésül, amelyeket Karilla és öfelsége érdekében eselekedtem, valamint az irántam érzett rokonszenvtől vezéreltetve, közli veletek, hogy a kezét nyújtja nékem és Isten és ember előtt a feleségem óhajt lenni.

Mikor Kerzikovszkij elhallgatott, az előbbi éljenzés még fokozottabb mértékben tört magának utat a sok ezer embertorokból.

Kerzikovszkij pedig megragadta Eudoxia karját és bevitte az erkélyről a belső termekbe. A királynő inkább ájultan, mint eszméletén érkezett oda.

A kíséret mind tiszteletteljesen visszahúzódott. Az udvari emberek is meg voltak lepelve a közlés által és már csak azért is kivonultak a királynő belső termeiből, hogy az eseményről tárgyalhassanak.

Eudoxia pedig, amikor némileg magához tért, szemrehányással kérdezte Kerzikovszkijtól:

— Mit tett ön? Ki hatalmazta föl, hogy így beszéljen a nép előtt?

Kerzikovszkij, mint már annyiszor, most is ránézett a meggyötört asszonyra és csak ennyit mondott:

— Felség, megesküdött nékem, hogy a feleségem lesz férje halála után. Eleget vártam. Most már nem

akarok tovább várni. Elég volt. Vegye tudomásul azt is, hogy pont mához három hónapra lesz az esküvőnk a székesegyházban. Kérem felségedet, hogy tegye meg erre a napra szükséges előkészületeit. Én sajnos, addig nem maradhatok itt állandóan, hanem még ma elindulok, hogy dolgaimat, amelyek Carboniában és főleg a holdban reám várnak, elvégezzem. Közölnöm kell felségeddel, hogy az ujonnan lakottá tett holdban megalakítjuk a politikai államot és ennek formájáról tanácskozunk most. Népem királyságot akar és engem óhajtanak királynak. Magam azonban jobban szeretném ott a köztársasági államformát megvalósítani. Azonban mégis furesa volna, hogy a holdországban köztársasági elnök legyek, amíg ezzel szemben a feleségem királynő. No, de majd csak megoldjuk valahogy ezt a problémát is.

Nevetett és anélkül, hogy a királynővel törődött volna, kiment a szobából.

Felkereste még a minisztereinököket és csak annyit mondott neki, hogy elutazik és csak az esküvő napján jön meg.

XVI.

Eudoxia királynő pedig semmi előkészületet nem tett az esküvőre. Arra gondolt, hogy ki fogja az országban hirdettetni, hogy a tervezett házasságkötéstől visszalép.

— Királynő vagyok, — mondta magában ilyenkor — ki kényszeríthet engem arra, hogy akaratom ellenére házasságra lépjek valakivel?

Mikor azonban tovább gondolkozott ezen, egyszerre csak maga előtt látta Kerzikovszkij villogó szemét és akarata mindjárt lelkadott.

Hamarosan egy másik tervre gondolt. Azt főzte ki magában, hogy jó volna Kerzikovszkijt eltenni láb alól. Meggyilkoltatni. Hiszen akad erre jó pénzért vállalkozó. És van a gyilkosságnak ezer módja. Van olyan fajta is, amelynél sohasem kell attól félni, hogy azt felfedezik.

Ebbe a tervbe egészen beleélte magát.

Csak azt nem tudta hogyan fogjon hozzá és kivel beszélje meg azt emberei közül.

Egy nap aztán jelentették neki:

— Felség, szomorú hírt kell közölnünk, Kerzikovszkij Iván urat, felséged völegényét, hir szerint ma éjjel meggyilkolták a vidéken. A hir szerint Kerzikovszkij repülőgépen érkezett meg az egyik faluba és maga elé parancsolta a bírót. Valami utasítást adott neki, amire a bíró azt válaszolta, hogy neki nem parancsol. Kerzikovszkij erre megnevezte magát és közölte, hogy nemsokára a felséged férje lesz. A bíró azt válaszolta, hogy neki akkor is csak a királynő fog parancsolni és nem a férje. Erre Kerzikovszkij, akit a bíró magaviseleto bosszantott, pofonvágt a bírót. A falusi bíró erre kirántotta eszmaszára mellől a bicskáját és azt markolatig Kerzikovszkij mellébe szurta. Felséged völegénye ott a helyszínén meghalt.

(Folytatás köv.)

?

Miért

dobja ki a pénzt az ablakon azzal, hogy nem fizet elő próbaképpen hatvan leiert egy hónapra a Déli Hírlapra. Ezért a pénzért egyszer havonként ingyen

hirdet

saz apróhirdetések között. Ezenkívül a leggyorsabban értesül az összes bel- és külföldi eseményekről. Nem fizeti

drágán

a szórakoztató könyveket, mert a Déli Hírlap naponta érdekesítő regényt és tárcát is közöl. A lapot hához szállítva kapja és

mikor

fürdőre utazik, utána küldik a lapot úgy belföldre, mint bárhová külföldre. Ön

olcsón

és gyorsan csak a Déli Hírlap útján értesül a világ eseményeiről. Szüksége

is

van erre a lapra, mert a napiesemények regisztrálásán kívül mindent megtalál benne a rádióműsörtől kezdve a tőzsde árfolyamokig. Hűségesebb barátja nem

lehet

a Déli Hírlapnál, mely a Bánság legbátrabb és legszókimondóbb orgánuma. Előfizetni havi hatvan leiert telefonon is lehet (2-52) vagy levelezőlapon.

?

Déli Hirlap

1928 AUGUSZTUS 24

LEGÚJABB

IV. ÉVF. 197. SZÁM

Nagy irredenta-per a kolozsvári hadbíróóság előtt, amelynek vádoltjai Magyarországon tanuló erdélyi diákok és a szegedi egyetem

Kolozsvár, augusztus 23.

A kolozsvári hatodik hadtest hadbíróósága tegnap délben tizenkét órakor kezdte meg a tárgyalást ama Magyarországon tanuló erdélyi egyetemi hallgatók ügyében, akiket irredentizmus, kémkedés és államellenes összeesküvés vádjai miatt néhány hónap előtt letartóztattak. A nyomozás annak idején Erdély egész magyarságát kinosan lepte meg. A letartóztatott vádlottak között van Silley István és Bányai Ferenc, mindketten egyetemi hallgatók, továbbá Horváth Károly mechanikus, akit bünrészességgel vádolnak.

A negyedik vádlott Bányai György egyetemi hallgató volt, akit azonban a nyomozás izgalmi annyira megviseltek, hogy az eljárás során elkeseredésében öngyilkos lett.

Dán ezredes elnök nyitotta meg a tegnapi hadbíróósági főtárgyalást. A vádat Nicolae hadbíró-ügyész képviseli, míg a vádlottak védelmét Dunca Jenő dr., Barta Ignác dr. és Georgescu Mircea ügyvédek látják el. A tárgyalás megnyitása után a terjedelmes vádirat felolvasására került a sor. A szenzációs részletekben bővelkedő vádirat értelmében a katonai ügyészség vádat emel a szegedi Ferenc József egyetem és több magyarországi diákegyesület ellen is. Így a vádirat szól a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete, a Csaba, Turul, Rákóczi és Szent Imre diákegyesületek ellen is.

Hangoztatja a vádirat, hogy a veszedelmes méretű irredenta propagandát a szegedi egyetem irányítja. Ez az egyetem, mondja a vádlóval, mindent elkövet, hogy a Romániából odakerülő magyar diákokban államellenes érzéseket keltsen

és arra biztatta őket, hogy harcoljanak Erdélynek Magyarországhoz való visszacsatolása érdekében. Azokat az erdélyi magyar diákokat, akik a sze-

gedi egyetemre iratkoznak be, tandíjmentességben és más legkülönbözőbb kedvezményekben részesítik. A legnagyobb mérvű propagandát a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete fejt ki különösen Erdélyben. Kijelenti továbbá a vádirat, hogy ezek az egyetemi hallgatók kötelesek kémkedni és összeköttetésben állni a magyar kémirodával, amelynek főnöke Tamási Béla százados. A fentemlített vádlottakon kívül — mondja a vádirat —

még nyolevankét diák bünrészessége is beigazolást nyert, ezek azonban jelenleg Magyarországon tartózkodnak és így ellenük az eljárást lefolytatni nem lehet.

Ez év június havában Silley István és Bányai Ferenc egyetemi hallgatók, akik a szegedi egyetemen végezték tanulmányaikat, hazakészültek Romániába. Ekkor Szegedre érkezett Tamási Béla százados és megbízást adott a két egyetemi hallgatónak a kémkedésre. Silleyt a Szilágyságba küldte, hogy ott szerezzen pontos értesüléseket a román katonai erők elhelyezésére vonatkozólag, Bányai Ferenc pedig

ugyanazzal a megbízatással Désre utazott.

A vádirat végül leszögezi azt, hogy Silley hazaérkezve Romániába innen Horácus álnéven, Bányai pedig Brutus aláírással levelezett a magyar kémszervezeti irodával.

Délután fél három órára járt már az idő, amikor a terjedelmes és részletes vádirat felolvasása befejezést nyert. Tárgyalás közben tudósítónk beszélgetést folytatott Dunca Jenő dr. védővel, aki kijelentette, hogy meggyőződése szerint az egész vád naiv, de mindenesetre szenzációs részletekben bővelkedő koholmány. Szerinte nem lehet beszélni arról, hogy egy komoly főiskolát azzal vádoljanak, mintha oktatás helyett összeesküvésre tanítaná hallgatóit. Már magában véve az a tény is

megdönti a kémkedés vádját, hangoztatta Dunca dr., hogy a vádlottak altisztaktól akartak megtudni fontos hadi titkokat,

holott mindenki tudja, hogy stratégiai terveket nem bíznak őrmesterekre. A védelem bizik a hadbíróóság tár-

gyilagosságában és felmentő ítéletet vár.

A délutáni tárgyalást hat órakor nyitotta meg Dán ezredes. Elsőnek Silley István vádlottat hallgatták ki a bíróság. Silley kijelentette, hogy a nyomozás során kényszer hatása alatt tett vallomást. Olyan mostoha körülmények között élt Erdélyben, hogy kénytelen volt tanulmányait Magyarországon folytatni, ahol önkibán kívül került olyan egyesületbe, amely különböző harci jelszavak mellett indított propagandát. Nem kémkedett, mindössze olyan egyénekkel ismerkedett meg Erdélyben, akiket igyekezett az ügynek meggyerni. Kihallgatása este nyolc órakor ért véget, amikor az elnök a tárgyalás folytatását ma délelőttre halasztotta el.

ROMÁNIA ÚJABB JEGYZÉKE AZ OPTANSPERBEN. Bukarestből jelentik: A román kormány újabb jegyzéket intézett a magyar kormányhoz az optánsperben, de ennek szövegét szigorúan titokban tartják. Magyarország a jegyzékre nem válaszolt és ebből arra következtetnek, hogy a Népszövetség őszi ülészakán újból szőnyegre akarják hozni az ügyet. Apponyi Albert gróf feltétlenül megjelenik a Népszövetség ülésén és amennyiben a kérdést tárgyalják, ő fogja Magyarországot érdekeit képviselni.

VISSZAVONUL A BUKOTTI VIZÉR. Athénből jelentik: Az új görög kamara szeptember 17-én tartja alakuló gyűlését. Metaxas rojalista vezérpártjának nagy veresége miatt azzal a tervvel foglalkozik, hogy teljesen visszavonul a politikától.

ALBANIA KIRÁLYT VALASZT. Durazzóból jelentik: Albánia szombatban tartja meg királyválasztó gyűlését. Minden előkészületet megtettek arra, hogy ez az aktus mentől ünnepélyesebb legyen. Az albán kormány — mint a londoni Daily Telegraph írja — sorban megkérdezte az érdekelt európai hatalmokat, hogy egyetértene-e Achmed Zoga köztársasági elnöknek királlyá való megválasztásával. A válasz mindenütt kedvező volt.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.) Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkurzusn.

Zürichben a lei 3'18'— Párisban 15'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 augusztus 23-án reggel:

Angol font: 800'—800'5—800'5, dollár: 164'45—164'60—164'25
dinár: 2'87—külföldi, 2'90 belöldi, 2'90 effect, hollandi forint: 66'05
66'30—66'30, francia frank: 6'44—6'46—6'50, olasz lira: 8'64—8'66—8'70
cseh kor.: 4'88'5—4'89—4'90, német márka: 39'27—39'32—39'40, osztrák
schilling: 23'22—23'26—23'30, magyar pengő: 28'72—28'76—28'80, svájci
frank: 31'72—31'75—31'75.

Terményárak:

Buza 735, tengeri 950, zab 630, korpa 540 árpa 650, sörárpa 750. Irányzat: tartott.

Zsombolyán

korán reggel kapható az aznapi Déli Hirlap

Felolvasó kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda Részvénytársaságnál Timisoara